

ארבע מורות במכללה מספרות על רגעים ואירועים עם הרבי
שהשפיעו על כל מהלך חייהן

הרבי והמורות

שאיפותיה האישיות של המורה הגב' רלה גורליק נשאו אותה הרחק ממחוזות ההוראה, אבל אז הגיע מכתב מפתיע מהרבי והוא הפך לה את הראש. המורה הגב' סימה דבלינגר, חסידת ויז'ניץ, זכתה פעמיים להיות אצל הרבי ולקבל את ברכתיו הקדושות אשר מוסיפות ללוותה בכל צעד ושעל. המורה הגב' ברכה טברדוביץ' מייחסת את פעילותה בתחום ההשפעה לברכה שביקשה ביחידות ושבעת מעשה דווקא לא זכתה למענה ישיר. ואילו המורה הגב' נחמי גופין קיבלה ביום כניסתה למצוות ברכה שאת השפעתה המעשית על חייה אפשר לראות בעיניים ממש • רגעי נצח בלתי נשכחים

כעת אנסה בכל זאת לשפוך מעט אור על הדברים:

באותו קיץ, כמו בחופשות גדולות בשנים קודמות, שימשתי מדריכה בקייטנות ובמבצעי של"ה (שיעורי לימוד התורה, כינוי למועדוניות עם פעילות לימודית נושאת פרסים). חצי קיץ הדרכת בכפר תבור, אצל הרב ישעיהו הרצל שיחי' (היום רבה הראשי של נצרת עילית) וחצי קיץ הדרכתי בערד, שם כיהן הרב בנציון ליפסקר ז"ל, רב ראשי. לימים סיפר לי הרב ליפסקר, כי הוא זה שכתב לרבי מכתב בשם המדריכות והחניכות ("החונות", בלשונו של הרבי). נראה אם כן, כי הרבי העריך את עבודתי עם החניכות ובחר לשגר אליי מכתב ברכה אישי.

אבל היה בכך יותר מזה. באותן שנים כלל לא רציתי ולא תכננתי להיות מורה. תחום התקשורת משך אותי מאוד. חברות מזכירות לי שכבר אז דיברתי על הקמת תחנת רדיו חרדית. והנה הרבי מברך אותי להצלחה מיוחדת בשטח החינוך של בנות ישראל. זה חולל אצלי מהפך בראש והבהיר לי באופן חד וברור כי הייעוד שלי בחיים הוא – חינוך.

כבר כמה עשרות שנים אני בתחום החינוך, ובכל שנה אני נוהגת לפתוח את הקורס שלי, העוסק בהוראת ספרות, עם המכתב הזה של הרבי. וכשאני מדברת עם תלמידותיי, אני גם מנתחת את משמעות המושג "על טהרת הקודש". תמצית הדברים היא, שלפעמים אנחנו מולכות שולל אחרי כל מיני יצירות ספרותיות, מוזיקליות וכיו"ב, כאשר על פניהן איננו רואים בהן כל רע. אבל כאשר מבקשים להעמידן במבחן המונח "על טהרת הקודש", הדבר מחייב אותנו לברר לעומק גם את מקורות היניקה של היוצר והיצירה, כמו גם את הרוח המתהלכת בין מילותיה או צליליה. כי לפעמים המעטפת החיצונית התמימה מחברת אותנו למקומות פסולים או לכל הפחות בלתי ראויים מבחינה רוחנית.

במבט לאחור אני יכולה לומר, כי המילים הספורות הללו שהרבי כתב לי בכתב יד קודשו, היו כמו שואב אבק ענק, שהוציא ממני בבת אחת את כל הרעיונות שהיו לי אז בקשר לעתידי בחיים. הן העמידו אותי בקרן אורה והפכו מוטו בחיי.

המכתב שחולל אצלי מהפך המורה הגב' רלה גורליק

א ת היום הראשון ללימודיה במכללת (אז 'סמינר') בית רבקה, המורה הגב' רלה גורליק, לא תשכח:

זה היה בחודש אלול תשמ"ג. חזרתי הביתה מהלימודים ואבי שיחי' מבשר לי, "קיבלת מכתב מהרבי". הייתי בהלם מוחלט. הלם חיובי כמובן, שנבע גם מן העובדה שכלל שאימצתי את מוחי לא הצלחתי להיזכר במכתב ששלחתי אני אל הרבי ושבתגובה לו זכיתי למענה. פליאה זו עתידה אף לגדול בהמשך, למראה נוסח המכתב עצמו.

אני זוכרת שברגע הראשון חשבתי להמתין עם פתיחת המכתב, מפני שלא הייתי משוכנעת כל כך באיכות התפילה שלי באותו בוקר ואולי גם עוד לא הספקתי ללמוד את השיעורים היומיים. אבל כעבור זמן קצר לא הצלחתי להתאפק ופתחתי אותו.

בשורת התאריך של המכתב שפנה אל "מרת רלה תחי'", נכתב, "ימי הסליחות ה'תשמ"ג". המכתב נפתח במילים: "מאשר הנני קבלת המכ[נתב], בצירוף המכ[נתב] של החונות תחי' [ינה]". כאמור, לא היה לי מושג על איזה מכתב מדובר. לאחר מכן באו שלוש שורות וחצי של ברכות לשנה החדשה. הנוסח הבסיסי הופיע בלשון זכר והרבי תיקן בכתב יד קודשו, פעמיים, מ"לז" ל"לה". בסוף המכתב ציפתה לי הפתעה גדולה במיוחד. בצמוד לחתימתו הקדושה, הוסיף הרבי בכתב יד, בעט כחול, "[בברכה] להצלחה ובפרט בשטח חינוך בני" [בנות ישראל] על טה"ק [טהרת הקודש]".

כאמור, כל עצם המכתב הזה היה פלא, והתוספת שבסופו – פלא על גבי פלא. זה היה נוסח לחלוטין לא שכיח במכתב לבחורה שזה עתה החלה את לימודיה בסמינר.

מילים ששינו את החיים. המורה הגב' גורליק עוברת לפני הקודש במעמד השליחות מצווה'. בתמונה הקטנה: המכתב המפתיע שקיבלה הגב' גורליק ביום הראשון ללימודיה במכללה.

ברגע הראשון חשבתי להמתין עם פתיחת המכתב, מפני שלא הייתי משוכנעת כל כך באיכות התפילה שלי באותו בוקר. אבל כעבור זמן קצר לא הצלחתי להתאפק ופתחתי אותו

השטרות והברכות שחיזקו אותי המורה הגב' סימה דבלינגר

הידיים של הרבי, החיות והעוצמה שהקרין, עוררו את ליבי. כשיצאתי מההתוועדות קיבלתי מאחת הנשים שטר של דולר, מתוך חבילת שטרות שנמסרו על ידי הרבי כדי לחלק למשתתפות ההתוועדות. זהו השטר הראשון שזכיתי לקבל מהרבי.

באותה תקופה השתוקקתי בכל מאודי לקבל מהרבי ברכה אישית וגם חיזוק בעבודתי החינוכית החשובה. רצון זה התעצם לנוכח העובדה שהיו מי שהתקשו להשלים עם כך שאישה שאיננה חסידת חב"ד בהגדרתה, מנהלת מוסד חינוך חב"די.

כמה ימים לאחר ההתוועדות הנ"ל התקשרו אלינו מהמזכירות ומסרו לנו שהרבי הוציא בעבורנו מעטפה. הגעתי עם בעלי פעם שנייה ל-770. זה היה יום שני, י"א באדר. הרב קליין מסר לי מעטפה ובתוכה שני שטרות של חמש מאות שקלים חדשים (היה פעם כזה דבר...). ועוד תשעה שטרות שאיני זוכרת את ערכם הנקוב. לאחר התייעצות עם מביני דבר, הוחלט שתשעת השטרות יוגרלו בין תלמידותיי. משאלתי התקיימה. הרגשתי שהרבי מחזק אותי אישית וגם בעבודתי עם התלמידות.

בעודנו שם, הזמין ראש המזכירות, הרב חודוקוב ז"ל, את בעלי להיכנס לתפילת מנחה עם הרבי, בבית המדרש הקטן. הרב חודוקוב אף לחש באוזני בעלי, "כאן לא נהוג לנשק את ידו של הרבי". הוא אמר זאת כמובן בהכירו את הנהוג בחצר וידיניץ. מאוחר יותר סיפר לי בעלי, כי בשלב כלשהו במהלך התפילה, לפניו או אחריה, נתן בו הרבי את עיניו הקדושות והוא הרגיש כיצד המבט הזה חודר כליות ולב.

חזרנו לארץ מרוגשים מאוד, ותשעת השטרות אכן הוגרלו בין הבנות. דרך אגב, אם מישהי מאותן בנות - שהיום ככל הנראה היא סבתא לנכדות הלומדות במכללה - קוראת את הדברים, אשמח אם תיצור איתי קשר.

בשנת תשמ"ט טסתי שוב לארה"ב לרגל שמחה משפחתית. בראש

למעלה מארבעים שנה לימדה המורה הגב' סימה דבלינגר במוסדות חב"ד. עשר שנים היא עבדה כמורה בבית הספר היסודי בית חנה בירושלים ולאחר מכן ניהלה את השלוחה הירושלמית של מכללת בית רבקה. בשנה האחרונה פרשה לגמלאות, אך היא עדיין מוסיפה לתרום לתלמידות המכללה מניסיונה החינוכי והלימודי העשיר. סיפור הקשר החם שלה אל הרבי, מעט יוצא דופן, בעיקר בשל העובדה שמדובר בחסידת וידיניץ:

בסביבות שנת תשמ"ב הציעה לי הגב' רחל מונדשיין ז"ל לרשת אותה בתפקיד מרכז ומנהלת השלוחה הירושלמית של בית רבקה. באותה תקופה היו תלמידות שנים א' ו-ב' המקומיות לומדות בירושלים ורק את השנה השלישית הן עשו בכפר חב"ד.

עוד קודם לכן הכרתי מקרוב את השליחה ואשת החינוך הגב' נחמה גרייזמן ז"ל, ולאור זאת הזמנתי אותה אלינו להעביר שיעורים בספר 'מגבעות אשורנו', המרכז קטעי שיחות, מכתבים והדרכות של הרבי לנשים ובנות.

בחודש אדר תשמ"ב התחתן אחי בארה"ב וזו הייתה הפעם הראשונה בה יצאתי מהארץ. התארחנו אצל קרוב משפחה, חסיד סאטמר, המתגורר בשכונת ויליאמסבורג. באחד מימי השבע ברכות, קיבלתי טלפון מהגברת גרייזמן שבדיוק שהתה גם היא בחצר הרבי. "הרבי יוצא עוד מעט להתוועדות לכבוד ז' באדר", הודיעה, והזמינה אותנו לבוא. נסעתי עם בעלי ז"ל, שהיה חסיד וידיניץ, ל-770 להתוועדות.

המזכיר הרב בנימין קליין ז"ל, אחיה של הגב' גרייזמן, קירב את בעלי והושיב אותו לא הרחק מהרבי. אני צפיתי בנעשה מעזרת הנשים. זוכרת את עצמי נרגשת מאוד, בעיקר בקטעי השירה. תנועות

כשיצאתי מהיחידות,
 שנמשכה דקות
 אחדות, הייתי
 מבולבלת. מצד
 אחד, הטיסה שלי
 נקבעה ליום חמישי
 באותו שבוע. מצד
 שני, אם הבנתי נכון,
 הרבי המליץ שאשאר
 ב-770 גם בשבת!

לזכות להגיע ל'נקודה'. המורה הגב' טברדוביץ' (עם אחת מבנותיה) זוכה לקבל שטר של דולר מידו הק' של הרבי

שאלותיי ובקשותיי על הכתב, ולעשות זאת בקצרה. כך אכן עשיתי. תמציתי הכול על עמוד אחד שנכתב בכתב יד קטן וצפוף. כשנכנסתי אל הקודש, הנחתי את הדף על השולחן. הרבי החזיק בו וקרא אותו בתוך שניות.

הנקודה המרכזית שאולי הכי בערה לי הייתה עבודתי כמדריכה בפנימייה. ביקשתי את ברכת הרבי להצליח להשפיע על הבנות. אבל הרבי בחר שלא התייחס לנקודה הזאת.

מעניין שכעבור שנים שמעתי פעם דברים שנשא המזכיר הרב בנימין קליין ז"ל בכנס. הוא אמר שלפעמים אנשים שאלו את הרבי על נושא מסויים והרבי לא ענה להם על השאלה. הרבי אמנם לא ענה, אבל פעל באותו נושא. והוא אפילו נתן לכך דוגמה מרתקת ממעשה שהיה: שליח פלוני פנה אל הרבי בדבר הצורך להקים בעירו מקווה טהרה. הרבי לא ענה לו, אבל כבר למחרת הופיע אצל השליח יהודי בעל ממון שסיפר כי בלילה ראה בחלומו מקווה טהרה וכעת בא להגשים את החלום. לימים, וזה נודע מפיו של אותו שליח, כשחנכו את המקווה והתורם בא לחגיגה, הוא אמר בהתרגשות שזה בדיוק המקווה שראה אז בחלומו.

אני מציינת זאת, כי על אף שכאמור הרבי לא ענה לי אז ישירות, מסובב הסיבות הציב אותי הלוא בעמדת השפעה על תלמידות. וכשהרב קליין סיפר את מה שסיפר, נפל לי פתאום האסימון. אמרתי לעצמי: כל פעולותיי מאז עד היום הן ללא ספק, מכוחה של אותה יחידות.

כאמור, גם אמי הייתה אז אצל הרבי וידעתי שהיא מצפה מאוד לתשובה בנושא מסויים. אז ציינתי גם את זה בדף שהגשתי לרבי, ובדבריו אליי הגיב הרבי גם על כך. מה בדיוק הוא אמר? אין לי תשובה ברורה. הסיבה לכך היא, שהיחידות התנהלה בידיש. אני אמנם ידעתי יידיש, אבל לא שלטתי בה על בוריה. לאוזני נדמה היה שהרבי אומר: אם תישארי כאן עד אחרי שבת, תהיה בוודאי תשובה.

כשיצאתי מהיחידות, שנמשכה דקות אחדות, הייתי מבולבלת. מצד אחד, הטיסה שלי נקבעה ליום חמישי באותו שבוע. מצד שני, אם הבנתי נכון, הרבי המליץ שאשאר ב-770 גם בשבת! בני משפחתי התכנסו וישבו על המדוכה. לבסוף הוחלט שלא הבנתי היטב את דברי הרבי ושאתוס במועד המתוכנן. בפועל, מה שקרה הוא שסדרת טעויות ותקלות גרמה לכך שאגיע לשדה התעופה קרוב מדי לשעת הטיסה. לא אשכח את איש צוות הקרקע עומד שם ואומר לי, תוך שהוא מסמן בתנועות ידיים גדולות, "מאוחר מדי, אי אפשר לעלות על הטיסה". בפועל נשארתי שם גם לשבת... כנראה הייתי צריכה להישאר אצל הרבי עוד כמה ימים כדי לזכות להגיע ל'נקודה'.

פרט נוסף ראוי לציון: באותה שנה, ובעצם באותן שנים, מעט מאוד בחורות לפני החתונה נסעו אל הרבי. וגם באותו חודש תש"י היינו שם קומץ קטנטן של בנות בשכבת הגיל שלי. אולי זאת הסיבה שהמזכיר

המשאלה התקימה. צילום אחד השטרות שהעניק הרבי למורה הגב' סימה דבלינגר

חודש סיוון, שחל אז ביום ראשון בשבוע, זכיתי לעבור לפני הרבי במעמד השליחות מצווה' הידוע. הרבי נתן לי שני שטרות של דולר ובירך אותי. ההתרגשות שלי הייתה כל כך גדולה, שלא הצלחתי לקלוט ולזכור את שאמר לי.

בהקשר זה אציין אפיוודה נוספת: בדיוק שבוע לאחר מכן עבר לפני הרבי אחי שהוא חסיד סערט ויז'ניץ. הרבי נתן לו דולר ובירך אותו, ולאחר שכבר המשיך ללכת, קרא הרבי לאחי והורה לו לבדוק את התפילין שלו. מאוחר יותר כשהתפילין נבדקו, התגלתה בהן בעיה רצינית שחייבה תיקון.

שלושת הדולרים ושני השטרות של חמש מאות השקלים אינם משים ממני עד עצם היום הזה ואף אינני מוציאה אותם מביתי. אני חשה יום יום כיצד ברכתיו הקדושות של הרבי מוסיפות ללוות אותי ולסייע לי בחיי.

היחידות הראשונה שלי

המורה הגב' ברכה טברדוביץ'

לקראת חודש החגים של שנת תשל"ה נסעתי בפעם הראשונה אל הרבי. הוריי ז"ל שימשו אז שלוחים ברומניה, ואני התחלתי שנה ראשונה בסמינר בית רבקה. בצד לימודי, שימשתי גם מדריכה בפנימייה של הסמינר, שבאותה עת שכנה בכפר חב"ד א'. העבודה בפנימייה הייתה חשובה ומועילה. לא מעט מבנות הפנימייה צמחו לתפארת והקימו בתים חסידיים. עם כמה מהן אני עדיין שומרת על קשר חם.

יחד איתי שהו אצל הרבי גם אמי ז"ל וסבי הרה"ח ר' מאיר בליז'ינסקי ז"ל. כשהגיע זמני להיכנס ליחידות, הודרך אותי סבי להעלות את כל

היום הבת מצווה שלה. המורה הגב' נחמי גופין ביום כניסתה למצוות, עוברת לפני הקודש ביחד עם אביה הרב יוסף יצחק הבלין וזוכה לברכה המיוחדת

**אבא שלי ראה
זאת ואמר לרבי,
"היינט האט זי בת
מצווה" (היום הבת
מצווה שלה). הרבי
הגיב מייד, "זאל
זיין אַ חסידישע
מיידל" (שתהיה בת
חסידיית). ואז קרה
משהו מאוד לא צפוי**

הרבי, תברכי שהיינו". הרבי בדיוק יצא מ-770 וכמנהג חסידים לברך שהיינו בפעם הראשונה בה רואים את הרבי, בירכתי גם אני. זה היה רגע מרגש מאוד.

למחרת היום הקדוש התקיים מעמד ה'שליחות מצווה'. לאבא שלי היה מאוד חשוב שאומר לרבי ש"היום זה יום הבת מצווה שלי", ועל כן הוא החליט שלא אעמוד בתור של הנשים, אלא אצטרף אליו וביחד ניגש אל הרבי. במהלך ההמתנה, אבי לא חדל להזכיר לי שוב ושוב, "אל תשכחי להגיד לרבי שהיום זה הבת מצווה שלך". הייתי אז ילדה ולא הבנתי איפה כאן הבעיה ומדוע הוא צריך להזכיר לי זאת שוב ושוב. "בסדר", הבטחתי לו, "לא אשכח".

כפועל, כשהגענו אל הרבי, אבי עבר תחילה והרבי נתן לו דולר ובירך אותו. לאחר מכן נתן לי הרבי דולר ואמר "ברכה והצלחה", בעוד אני ממלאת פי מים. אין לי אפילו מילים להסביר את תחושת האלם והשיתוק שאחזה בי באותן שניות יקרות. פשוט לא הצלחתי להוציא מפי הגה. אבא שלי ראה זאת ואמר לרבי, "היינט האט זי בת מצווה" (היום הבת מצווה שלה). הרבי הגיב מייד, "זאל זיין אַ חסידישע מיידל" (שתהיה בת חסידיית). ואז קרה משהו מאוד לא צפוי. הרבי הושיט לי דולר אחד נוסף ובחיוך גדול על פניו הוסיף, "און אַ שיינע כלה" (וכלה נאה).

המשכנו הלאה כשפנינו אל הרבי, על מנת שלא להפנות אליו את הגב. אלא שהחלוקה משום מה נעצרה ואני זוכרת את המזכיר הרב גרונר מניח לפני הרבי שטרות נוספים של דולר ומנסה להבין מה מעכב. פתאום הרבי סימן לנו לחזור. הרבי הושיט לאבי שטר נוסף של דולר ואמר, "פאר די מאמע" (בשביל האימא). ברגע הראשון אבי לא הבין, שכן אמו (הסבתא שלי) כבר לא הייתה בין החיים. נראה שהרבי חש בכך, כי מייד הוא הוסיף והסביר שכונתנו אל, "האימא של הילדה", כלומר לאימא שלי.

כשיצאנו משם היינו מרוגשים באופן שקשה לתאר. אני זוכרת את אבא שלי לוקח אותי הצידה ואומר לי, "כשמקבלים ברכה מהרבי, צריכים להיזהר לא להתגאות בכך. להפך, מוכרחים לעשות כלי' לברכה. ומפעם לפעם צריך לערוך חשבון נפש ולברוק האם אני אכן עושה כלי ראוי לברכה שקיבלתי".

כשאימא שלי שמעה על הברכה הכל כך לא שגרתית שקיבלתי מהרבי, "און אַ שיינע כלה", היא התעטפה בדאגה בקשר לעתידי. מי יודע מה עוד אצטרך לעבור עד החתונה, שהרבי מאחל לי איחול כזה...

אלא שבפועל ממש, וזה החלק המדהים ביותר בכל הסיפור הזה, מאותו יום והלאה לא ידעתי עוד דלקת עיניים מהי. כל הדלקות הקשות מהן סבלתי כל השנים – חלפו כלא היו, נעלמו לבלי שוב. ■

הרב לייבל גרונר שיחי' בא להתוועד איתנו. הנקודה המרכזית של דבריו בהתוועדות, הייתה, "ויאמינו בה' ובמשה עבדו". כלומר, שאין להפריד בין האמונה בקב"ה לבין האמונה במשה רבנו.

חזרתי מהרבי בהתרוממות רוח עצומה ובתחושה שזכיתי לראות "מלך ביפו".

הנוכה המפתיעה המופת הגדול המורה הגב' נחמי גופין

כשהמורה הגב' נחמי גופין מתארת את יום כניסתה למצוות, התרגשות מיוחדת נמסכת בדיבורה. זה לגמרי לא מפתיע, בהתחשב בעובדה שהיא זכתה למה שרבים ורבות אחרים לא זכו – לחגוג את היום החשוב הזה במחיצת הרבי ואף להתברך מפה קודשו. ובמקרה שלה, לברכה אף הייתה עליה השפעה מיידית וגלויה, כזו שאפשר לראותה בעיניים ממש:

אני הרביעית במשפחתנו (משפחת הבלין מרמת שלמה בירושלים) ומעליי שתי אחיות ואח. כאשר אחיי הגיעו לעול מצוות, לקחו אותם הוריי אל הרבי, דבר שאז נחשב מעט יוצא דופן, בעיקר בגלל עלותם הגבוהה מאוד (באותן שנים) של כרטיסי הטיסה לארה"ב. כחלק ממסורת משפחתית זו, כשהתקרב מועד כניסתי למצוות, התחלתי בהכנות לטיסה אל הרבי. הכנות אלה כללו עניינים טכניים דוגמת הסדרת ויזה ודרכון וגם, כמובן, הכנות רוחניות.

בת המצווה שלי עמדה לחול ביי"א בתשרי תשנ"א ולקראת יום הכיפורים עמדתי לטוס ביחד עם אבי שיחי'. באותה שנה חל יום הכיפורים בשבת קודש והשמחה על הקביעות הייתה גדולה, מפני שבכל יום ראשון בשבוע הרבי כידוע היה מקיים מעמד 'שליחות מצווה' שבמהלכו העניק שטר של דולר לצדקה בצירוף ברכה, לכל אחד ואחת. מעמד זה אף נוצל על ידי רבים לומר לרבי דבר מה, לשאול או לבקש, ולזכות להתייחסות אישית מיוחדת. תזמון מיוחד זה עתיד היה אפוא לאפשר לי לעבור לפני הרבי ולהתברך על ידו ביום בת המצווה שלי.

כאן אני חייבת לעצור ולספר כי לאורך כל שנות ילדותי סבלתי מדלקות עיניים חריפות שחזרו ונשנו ולא הרפו. תמיד היו לי מסגרות אדומות סביב העיניים וכמעט בכל הזדמנות הייתי נשאלת, "בכית?". מדובר בדלקות שכדי להתגבר עליהן הרופאים שקלו ניתוח עיניים שהיה כרוך גם בסיכון. והנה, זמן קצר לפני הטיסה, התפתחה לה שוב דלקת עיניים. עם זאת, התכניות נותרו בעינן ואני ואבי טסנו אל הרבי. הגענו ביום שישי, ערב יום הכיפורים. כשהמונית התקרבה ל-770, אבי הצביע בהתרגשות אל הרחוב ואמר לי בהתרגשות, "נחמי, הנה